

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI DERSİ

Üniversitemiz genelinde Topluma Hizmet Uygulamaları dersi, önlisans ve lisans düzeyindeki programlarda yer alan, haftada sıfır teorik ve iki uygulama saat olarak okutulan 1 kredilik zorunlu bir derstir.

DERSİN İÇERİĞİ

Topluma hizmet uygulamalarının önemi, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı yada düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma, topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması.

AMAÇLAR

- **Öğrencilerin Bilgi ve Becerilerini Geliştirmek**

Bu süreç tek taraflı bir süreç değildir. Yani topluma hizmet uygulamalarının amacı öğrencinin zamanının ve enerjisinin içinde yaşadığı toplumun problemlerinin çözümünde kullanılmasının yanı sıra topluma hizmet uygulamalarının her aşamasının titizlikle değerlendirilerek, öğrencinin ilerdeki yaşantısına katkı sağlayabilmek de önemlidir. Topluma hizmet uygulamaları öğrencilere projeler boyunca elde ettikleri kazanımları düşünmeleri, tecrübelerini ve bilgilerini diğer arkadaşlarıyla paylaşarak içselleştirmeleri konusunda fırsatlar sunmalıdır. Dewey'in tanımlamış olduğu yaşantı yoluyla öğrenmeye güzel bir örnek olan aktif öğrenme ortamında, öğrenciler gerçek kişiler, gerçek kurumlar ve gerçek olaylar ile ilgilenerken, öz güven, yeterlilik, sorumluluk alabilme ve empati gibi bazı duyuşsal kazanımların farkına varırlar. Öğrenciler ilerde ihtiyaç duyacakları, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, etkili iletişim kurabilme takım halinde çalışma ve problem çözme becerilerini geliştirirler.

- **Öğrencileri Mesleğe Hazırlamak**

Topluma hizmet uygulamaları, gerekli zemin sağlandığında öğrencilerin toplumsal problemler konusunda duyarlılığının artmasına yardımcı olabilir. Öğrencilere farklı insan gruplarıyla çalışma zorlukları hakkında fikirler kazandırarak, problemlerin sınırlı zaman dilimlerinde çözülme gerekliliği konusunda farkındalıklarını ve tecrübelerini artırabilir. Bu açılardan bakıldığında, topluma hizmet uygulamaları öğrencilerin mesleğe dair hazır bulunurluklarını artırarak, mesleklerinin ilk dönemlerinde yaşayabilecekleri bazı problemler konusunda bilgilendirir. Bunların yanı sıra, topluma hizmet uygulamaları boyunca, öğrenciler, gözlem yapma, olaylara eleştirel bakabilme, problem tespiti, veri toplama, aktiviteler uygulama ve yönetme, değerlendirme ve öğrendiklerini paylaşabilme gibi mesleki hayatlarının her aşamasında kullanmak durumunda oldukları bu becerilerini geliştirme fırsatları elde edeceklerdir.

- **Öğrencilere Toplum İçerisinde Aktif Rol Üstlenmelerine Yardımcı Olmak**

Topluma hizmet uygulamaları sayesinde, öğrenciler toplumsal problemleri belirleyerek bu problemlerin çözümlendirilmesi sürecini yöneterek toplum içerisinde toplum problemlerine duyarlı birer birey olabilmek için gerekli becerilerini geliştirebilirler.

PLANLAMA

- **Topluma Hizmet Uygulamaları Çalışma Planı**

Topluma hizmet uygulamaları dersi için uygulanacak kavramsal çerçeve, öğrencilerin yürütecekleri projenin hedef aldığı toplumsal problemlerin tespiti, bu problemlerin giderilmesi için gerekli olan projenin planlanması, yürütülmesi ve sonlandırılarak raporlanması aşamalarını içermektedir. Bu aşamalar boyunca öğrenciler gruplar halinde çalışarak, sorumlu öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda projelerini tamamlayıp projenin her aşamasında yapılan çalışmaların öğrencilerin, bireysel, mesleki ve toplumsal boyuttaki kazanımlarını değerlendirmesi gerekmektedir. Düzenlenecek haftalık toplantılar ile yapılan çalışmaların topluma hizmet uygulamalarının amacına uygunluk ve verimlilik boyutları tartışılarak sürecin başarıyla tamamlanması sağlanmalıdır.

- **Problem Tespiti**

Öğrenciler kendi belirleyecekleri veya tavsiye edilen konular arasından herhangi bir konuyu seçerek konunun önemini bireysel, toplumsal ve mesleki açıdan değerlendiren bir rapor halinde sunacaklar. Bu raporda amaçlanan hedefler ve kazanımlar yine mesleki, toplumsal ve bireysel açılardan problem tespit raporuna eklenecektir.

- **Projenin Planlanması**

Amaçlanan hedeflerin tam olarak başarılması için öğrenciler yürütecekleri proje için bir çalışma planı hazırlayacaklar ve bu çalışma planı yapılacak çalışma için ön görülen zaman, çalışmanın yürütülmesi için gerekli olan işbirliği, çalışma grubundaki görev dağılımı ve çalışma aktivitelerini içermelidir. Bu aşamada dikkat edilmesi gereken önemli bir konu da öğretmen adaylarının yapacak oldukları topluma hizmet uygulaması için gerekli olan izinlerin alınmasıdır. Bunun için resmi yazışmalar yapılarak ilgili kuruluşların onayları alınmalıdır.

AKTİVİTELER VE DEĞERLENDİRME

- **Projenin Yürütülmesi**

Projenin yürütülmesi aşamasında uygulanacak stratejilerin belirlenerek, öğrencilerin karşılaşılabilecekleri olası güçlükleri önceden belirleyerek belirlenen hedeflere ulaşmak için alternatif yaklaşımlar tasarlamaları gerekmektedir. Projenin yürütülmesi aşamalarında, projenin yapıldığı kuruluş ile bilgi alışverişinde bulunmak ve mümkün olduğunca hizmet verilen kişilerden verilen hizmet ile ilgili değerlendirmelerinin alınması projenin etkinliği açısından önemlidir.

- **Projenin Değerlendirilmesi**

Projenin tamamlanmasıyla birlikte öğrenciler proje sonunda hedeflenen bireysel, mesleki ve toplumsal kazanımların ne ölçüde başarıldığını değerlendirerek, proje aşamalarına eleştirel bir değerlendirme raporu hazırlamalıdır. Hazırlanan bu raporda grup üyeleri arasında yapılan

işbirliği, projenin tasarlanması ve yürütülmesi aşamalarında karşılaşılan güçlükler değerlendirilerek, daha etkili bir proje çalışması için yapılabilecekler tartışılmalıdır. Bu değerlendirmeler için önemli bir ölçütte topluma hizmet uygulamasının yapıldığı ortanda bulunanlar ve hizmetin verildiği insanların verilen hizmet ile ilgili düşünceleri ve değerlendirmeleri önemli olup değerlendirme aşamasında göz önünde bulundurulmalıdır.

- **Projenin Raporlandırılması**

Tamamlanan proje yukarıda sıralanan çalışma basamaklarını kapsayacak şekilde raporlaştırılarak sunuma hazır hale getirilmelidir.